

Висновок
експертної комісії Міністерства освіти і науки України
про підсумки акредитаційної експертизи
спеціальності 5.04010602 "Прикладна екологія"
галузі знань 0401 "Природничі науки"

Навчальний заклад:

- *Білгород-Дністровський державний аграрний технікум*

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 13.06.2012 р. №689 «Про затвердження Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та ВНЗ», наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 17.09.2012 р. №1021 «Про затвердження примірних зразків документів, що додаються до заяв, для проведення ліцензування освітніх послуг у сфері дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійно-технічної та вищої освіти» та згідно з наказом Міністерства освіти і науки України №100-л від 03.02.2015 року експертна комісія у складі:

Медведевої Ольги Володимирівни – завідувача кафедри екології та охорони навколишнього середовища Кіровоградського національного технічного університету, кандидата біологічних наук, доцента, голови комісії;

Рибак Стефанії Богданівни – завідувача відділення екології і туризму Екологічного коледжу Львівського національного аграрного університету, експерта в період з 25 лютого по 27 лютого 2015 року здійснила акредитаційну експертизу з визначення спроможності надання вищої освіти на рівні кваліфікаційних вимог до молодшого спеціаліста галузі знань 0401 «**Природничі науки**» спеціальності 5.04010602 «Прикладна екологія» у Білгород-Дністровському державному аграрному технікумі.

На підставі інформації, отриманої експертною комісією шляхом вивчення матеріалів акредитаційної справи та відповідних первинних документів, які підтверджують правові підстави для продовження освітньої діяльності ВНЗ; перевірки матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення, експертна комісія констатує:

I. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВНЗ

Білгород-Дністровський державний аграрний технікум був організований в 1940 р. в с. Російська Іванівка Старокозацького району, але у зв'язку з початком війни припинив своє існування.

Рішенням Ізмаїльського обласного виконавчого комітету № 106 від 2 листопада 1944р. діяльність технікуму була відновлена і його переведено із села Російська Іванівка в м. Білгород-Дністровський.

Починаючи з 1944р. функціонує як Білгород-Дністровський сільськогосподарський технікум, який згідно наказу Міністерства аграрної політики № 312 від 16. 10. 2001 р. перейменовано в Білгород-Дністровський державний аграрний технікум.

Технікум заснований на державній формі власності і підпорядкований Міністерству освіти і науки України. Документом, що засвідчує підтримку органом управління навчального закладу щодо ліцензування освітньої послуги є довідка про погодження

Голова комісії

О.В. Медведева

надання освітньої послуги Міністерства аграрної політики та продовольства України № 37-18-1-10/22348 від 01.11.2013 р.

Перелік і зміст установчих документів відповідає чинним вимогам, в наявності оригінали основних засновницьких документів (рішення про створення, Статут, довідки про включення до Єдиного державного реєстру підприємств і організацій України, та Державного реєстру ВНЗ України, свідоцтво про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності — юридичної особи, довідка про взяття на облік платника податків як неприбуткової організації тощо).

Оригінали засновницьких документів наявні та зберігаються в адміністрації технікуму.

Технікум готує фахівців за такими спеціальностями:

5.04010602 «Прикладна екологія»

5.06010101 «Будівництво та експлуатація будівель і споруд»

5.09010303 «Зелене будівництво і садово-паркове господарство»

5.09010103 «Виробництво і переробка продукції рослинництва»

5.06010201 «Архітектурне проектування та внутрішній інтер'єр»

5.06010302 «Будівництво, обслуговування та ремонт гідромеліоративних споруд»

5.03060101 «Організація виробництва»

5.05010201 "Обслуговування комп'ютерних систем і мереж"

В 2009-2010 н.р. проведено фактичну оцінку відповідності державним вимогам освітньої діяльності технікуму по підготовці фахівців за спеціальністю «Прикладна екологія» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший спеціаліст», сертифікат НД-І №1640037, від 15.07.2010 р.

Технікум очолює директор - Попа Леонід Минович, 1956 р.н., на посаді директора працює з 2000р. За фахом - інженер-механік, інженер-педагог. Стаж педагогічної роботи керівника навчального закладу складає 31 рік.

Висновок. Установчі документи, що забезпечують правові основи діяльності навчального закладу, відповідають чинним вимогам. Білгород-Дністровський державний аграрний технікум спроможний продовжити освітню діяльність за спеціальністю 5.04010602 «Прикладна екологія».

II. ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ

Станом на 01.10.14р. в технікумі навчається 529 студентів денної форми навчання, з них студентів спеціальності 5.04010602 "Прикладна екологія" - 63 особи.

Комісією перевірено порядок оформлення та зберігання особових справ студентів.

Формування контингенту студентів навчального закладу здійснюється на основі затвердженої програми профорієнтаційної роботи, яка передбачає тісні стосунки із загальноосвітніми навчальними закладами.

Профорієнтаційна робота включає такі заходи:

- профорієнтаційна робота з випускниками загальноосвітніх закладів;
- проведення Днів відкритих дверей, виїзні виступи творчих колективів, команди КВК та розповсюдження рекламної продукції;
- проведення профорієнтаційної роботи шляхом виступів керівництва технікуму по

місцевому радіо, телебаченню, публікації статей у газетах та журналах.

Згідно вимог нормативної законодавчої документації створюються приймальня, екзаменаційні та апеляційна комісії, готуються необхідні приміщення, бланковий матеріал, тестові завдання для вступних іспитів, необхідні Положення згідно наказів МОН.

Висновок. *Формування контингенту студентів в Білгород-Дністровському державному аграрному технікумі здійснюється відповідно до чинного законодавства, оформлення та зберігання матеріалів відповідає встановленим вимогам.*

III. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Підбір і використання керівних та педагогічних кадрів в технікумі здійснюється відповідно до діючого законодавства.

На момент експертної перевірки, згідно з даними відділу кадрів, підготовку молодших спеціалістів за спеціальністю 5.04010602 "Прикладна екологія" здійснюють 25 викладачів. Випускову циклову комісію, яка складається з 5 викладачів, очолює спеціаліст вищої категорії Зайченко М.Д. (загальний педагогічний стаж – 10 років).

З 25 штатних педагогічних працівників технікуму:

- спеціалістів вищої категорії – 13, серед них викладачів-методистів – 5;
- спеціалістів I категорії - 2;
- спеціалістів II категорії - 7;
- спеціалістів - 3.

Частка педагогічних працівників вищої категорії, які забезпечують виконання лекційних годин дисциплін навчального плану, складає:

- з циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки - 70 %;
- з циклу природничо-наукової підготовки - 54,3 %;
- з циклу професійно-практичної підготовки - 32,8 %.

Дисципліни навчального плану за всіма циклами викладають кваліфіковані викладачі, які мають відповідну освіту та пройшли відповідне підвищення кваліфікації.

Атестація та підвищення кваліфікації викладачів проводиться один раз у п'ять років, порушення їх термінів не виявлено. Результати атестації фіксуються у нормативних документах згідно з «Типовим положенням про атестацію педагогічних працівників». Протоколи засідань атестаційних комісій та атестаційні листи викладачів наявні.

Висновок. *Якісний склад педагогічних працівників технікуму, випускової циклової комісії спроможний забезпечити якісну підготовку фахівців зі спеціальності 5.04010602 «Прикладна екологія» освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» та відповідає ліцензійним вимогам.*

IV. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Для підготовки фахівців за спеціальністю 5.04010602 "Прикладна екологія" створена матеріальна база, яка відповідає нормативам забезпечення навчального процесу.

Білгород-Дністровський державний аграрний технікум розташований у власних чотирьох навчальних корпусах за двома адресами: Одеська обл., м. Білгород-Дністровський, вул. Першотравнева, 53 (корпус №1) і вул. Калініна, 47. (корпус №№ 2-4).

Загальна площа приміщень, закріплених за технікумом, складає 15522 м². Для проведення навчального процесу відведено 8443 м² корисної площі (лекційні аудиторії).

кабінети для проведення практичних та семінарських занять, лабораторії тощо). Площа комп'ютерних лабораторій складає 363,7 м². Загальна площа спортивного залу - 924,8 м². Спортивний зал забезпечений необхідним інвентарем, гімнастичним приладдям та тренажерами, що дозволяє на належному рівні організовувати діяльність спортивних секцій.

Згідно з навчальним планом для забезпечення підготовки спеціалістів 5.04010602 "Прикладна екологія" необхідно 24 навчальних кабінетів та лабораторій. Кабінети й лабораторії оснащені сучасною наочністю, мають необхідні підсобні приміщення.

Для забезпечення програмними засобами персональних комп'ютерів є пакети навчальних, прикладних і контролюючих програм, які широко використовуються у повсякденній практичній діяльності.

Навчальні кабінети підключено до мережі «Internet», що дає можливість студентам працювати в даній інформаційній мережі.

На території технікуму є їдальня на 220 посадкових місць, що забезпечує належне харчування студентів.

Технікум має гуртожиток на 220 місць. Студенти технікуму, які потребують житла, забезпечуються гуртожитком у повному обсязі. Житлова площа, що припадає на одного студента, становить 11 м². При гуртожитку працює медичний пункт.

Для організації відпочинку та творчого розвитку молоді в навчальному закладі створено студентський клуб дозвілля молоді «Фенікс-мюзік», танцювальний ансамбль «Едельвейс», діють предметні гуртки та спортивні секції.

Висновок. *Ознайомившись із матеріально-технічним забезпеченням навчального процесу, комісія зазначає, що воно відповідає ліцензійним вимогам зі спеціальності 5.04010602 «Прикладна екологія».*

V. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Експертною комісією встановлено, що для проведення освітньої діяльності за спеціальністю 5.04010602 «Прикладна екологія» освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» в Білгород-Дністровському державному аграрному технікумі регламентується Законом України "Про вищу освіту", відповідними діючими нормативно-директивними документами Міністерства освіти і науки України і базується на:

- Концепції діяльності ВНЗ;
- освітньо-професійній програмі підготовки молодшого спеціаліста (в частині розподілу загального часу за циклами підготовки, переліку та обсягу нормативних дисциплін) спеціальності 5.04010602 «Прикладна екологія»;
- освітньо – професійній програмі (варіативна частина) підготовки молодшого спеціаліста 5.04010602 «Прикладна екологія»;
- навчальному плану спеціальності 5.04010602 «Прикладна екологія», який розроблений на основі діючих нормативних документів, відповідає сучасним вимогам і забезпечує підготовку фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем "молодший спеціаліст".

Вимоги до державної атестації, засоби діагностики якості підготовки фахівців затверджені в установленому порядку.

У планах і програмах підготовки спеціалістів враховані вимоги держави, регіону,

промислових підприємств, установ і організацій, де після закінчення навчання передбачається працевлаштування майбутніх спеціалістів.

Наскрізна програма практичної підготовки студентів технікуму зі спеціальності «Прикладна екологія» розроблена відповідно до «Положення про проведення практичної підготовки студентів вищих навчальних закладів України». Робочі програми практики скореговані у відповідності до місцевих умов виробництва та вимог освітньо-професійної програми.

Організація навчального процесу та його програмно-методичне забезпечення відповідає вимогам Положення «Про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах».

***Висновок.** Навчально-методичне забезпечення спеціальності 5.04010602 «Прикладна екологія» є достатнім і може забезпечити виконання акредитаційних умов та рівень підготовки студентів з дотриманням державних стандартів до якості освіти. Однак, експертна комісія рекомендує продовжити роботу зі створення навчально-методичного забезпечення електронних версій лекцій і довідкових матеріалів.*

VI. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Інформаційне забезпечення технікуму здійснюватиметься власною бібліотекою з читальною залом на 40 посадкових місць.

В технікумі створено комфортне бібліотечне середовище; відбувається реформування бібліотеки в таку, яка поєднує традиційні і сучасні носії інформації, мультимедійні технології.

Загальний бібліотечний фонд налічує 66286 примірників. Передплачується близько 56 періодичних фахових видань, серед яких 4 фахових.

Навчальні матеріали, необхідні для забезпечення якісної підготовки фахівців спеціальності 5.04010602 «Прикладна екологія» розміщені на електронних ресурсах технікуму (сайтах лабораторій, викладачів), студенти користуються електронними версіями підручників, посібників. Для самостійної роботи студенти використовують електронну бібліотеку випускової циклової комісії, до якої увійшли методичні рекомендації та лекційні курси викладачів тощо.

Забезпеченість навчальною літературою за спеціальністю 5.04010602 "Прикладна екологія" становить 100%.

***Висновок.** Інформаційне забезпечення спеціальності 5.04010602 «Прикладна екологія» є достатнім і відповідає державним акредитаційним вимогам.*

VII. ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ ВИПУСКНИКІВ

7.1. Показники успішності

Експертною комісією встановлено, що в технікумі передбачено контрольні заходи, які включають поточний та підсумковий контроль. З цією метою по кожній дисципліні розроблені тестові та індивідуальні завдання для контролю поточної успішності протягом семестру. Під час експертизи були перевірені показники останньої, перед акредитацією, екзаменаційної сесії з охопленням студентів 3-4 курсів спеціальності 5.04010602 «Прикладна екологія». Перевіркою виявлено, що рівень знань студентів відповідає встановленим вимогам.

7.2. Комплексні контрольні роботи

У процесі експертизи комісія провела перевірку рівня підготовки студентів 3-4 курсів спеціальності 5.04010602 «Прикладна екологія» з наступних дисциплін: «Українська мова за професійним спрямуванням», «Основи філософських знань», «Основи правознавства», «Загальна хімія», «Фізико-хімічний аналіз», «Загальна екологія», «Геохімія довкілля», «Моніторинг довкілля». "Методи вимірювання параметрів навколишнього середовища", "Агроєкологія". Для перевірки рівня знань студентів експертна комісія використовувала пакети тестових комплексних контрольних робіт (ККР).

З метою перевірки залишкових знань студентів під час проведення акредитаційної експертизи комісією були проведені контрольні заміри з наступних дисциплін денної форми навчання з її результати показниками:

Показники	Результати самоаналізу, %	Контрольний замір, %	Розбіжність
Дисципліна «Українська мова за п/с»			
Абсолютна успішність, %	95,8	100	+4,2
Якість навчання, %	62,5	58,3	-4,2
Дисципліна «Загальна екологія»			
Абсолютна успішність, %	100	100	0
Якість навчання, %	57	53,3	-3,7
Дисципліна «Моніторинг довкілля»			
Абсолютна успішність, %	100	100	0
Якість навчання, %	62,5	58,3	-4,2
Дисципліна «Загальна хімія»			
Абсолютна успішність, %	92,8	92,8	0
Якість навчання, %	57,1	57,1	0

Виявлений експертною комісією при проведенні контрольних замірів рівень знань студентів знаходиться в межах встановлених нормативів, відповідає встановленим вимогам до акредитації (додаток 1).

7.3. Якість курсових робіт

Перевірка експертною комісією якості курсових проектів (робіт) (100% загальної кількості робіт) підтвердила їх актуальність, відповідність сучасному розвитку науки та практики. Вони мають практичну значимість, достатній рівень рецензування та об'єктивність оцінок.

Аналіз показників виконання курсових проектів (робіт) свідчить, що рівень їх якості знаходиться в межах встановлених вимог стосовно абсолютної та якісної успішності підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» спеціальності 5.04010602 «Прикладна екологія».

7.4. Якість звітів про виробничу практику

Організація проведення практики студентів здійснюється на основі освітньо-професійної програми, навчального плану зі спеціальності, наскрізної програми та робочих програм відповідних видів практики. З метою поглибленого вивчення програмного матеріалу зміст практик в залежності від баз практик узгоджується та затверджується на засіданнях циклової комісії екологічних дисциплін. Документальне

оформлення результатів практики здійснюється на основі Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України від 8 квітня 1993 року № 93. Для проведення захисту звітів створюється комісія. Підведення підсумків практики проводиться у формі співбесіди зі студентами за програмою практики і виставлення диференційованого заліку. До складу комісії з підведення підсумків (захисту практики) включається керівник практики, провідні викладачі та голова циклової комісії.

7.5. Державна атестація

Державна атестація згідно навчального плану проводиться з комплексу 9-ти дисциплін: загальна екологія, охорона праці, геохімія довкілля, методи вимірювання параметрів навколишнього середовища, агроекологія, моніторинг довкілля, охорона навколишнього середовища, збалансоване природокористування та екологічна експертиза. Програма проведення державної атестації (комплексного державного екзамену за фахом) та методичні вказівки до її проведення розглядаються та схвалюються на засіданні циклової комісії і затверджуються директором технікуму. Після проведення державної атестації голова комісії складає звіт про проведення державної атестації.

Висновок. Аналіз результатів виконання ККР, результатів заміру знань з гуманітарної та соціально-економічної, математичної та природничо-наукової, професійної та практичної підготовки, результатів захисту звітів з практик, захисту курсових проектів свідчать, що якість підготовки молодших спеціалістів відповідає ліцензійним вимогам зі спеціальності 5.04010602 «Прикладна екологія» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший спеціаліст».

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК ТА ПРОПОЗИЦІЇ

1. Аналіз документів і матеріалів, фактичного стану матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення дають підстави зробити висновок про те, що всі показники освітньої діяльності Білгород-Дністровського державного аграрного технікуму відповідають акредитаційним вимогам.

У Білгород-Дністровському державному аграрному технікумі створено всі необхідні умови для проведення освітньої діяльності за спеціальністю 5.04010602 «Прикладна екологія» галузі знань 0401 «Природничі науки» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший спеціаліст» згідно з вимогами державних стандартів.

Рекомендації експертної комісії попередньої акредитації спеціальності 5.04010602 «Прикладна екологія» впроваджено в діяльність навчального закладу.

2. Експертна комісія вважає за доцільне висловити керівництву Білгород-Дністровського державного аграрного технікуму рекомендації, які не впливають на рішення про акредитацію, але дозволять поліпшити якість підготовки фахівців:

- продовжити роботу щодо удосконалення та оновлення матеріально-технічного забезпечення навчальних кабінетів та лабораторій.
- продовжити роботу зі створення навчально-методичного забезпечення електронних версій лекцій, довідкових матеріалів; поповнення навчальними посібниками та підручниками останніх років видання з дисциплін професійно-практичної підготовки.
- розглянути можливість спільних розробок навчально-методичних матеріалів та

посібників за участю викладачів технікуму та науково-педагогічних працівників Одеського державного екологічного університету, Кіровоградського національного технічного університету.

3. На підставі вказаного вище експертна комісія МОН зробила висновок про спроможність Білгород-Дністровського державного аграрного технікуму надавати заявлену освітню послугу – проводити підготовку молодших спеціалістів зі спеціальності 5.04010602 «Прикладна екологія» галузі знань 0401 «Природничі науки» з ліцензованим обсягом **30 осіб денної форми навчання**, і може забезпечити державну гарантію якості освіти.

Голова експертної комісії

Медведєва Ольга Володимирівна, кандидата біологічних наук, доцента, завідувача кафедри екології та охорони навколишнього середовища Кіровоградського національного технічного університету.

Експерт

Рибак Стефанія Богданівна, завідувач відділення екології і туризму Екологічного коледжу Львівського національного аграрного університету.

27 лютого 2015 року

З експертними висновками ознайомлений:

Директор

Білгород-Дністровського державного аграрного технікуму

Люба Леонід Минович